

مشخصات دانش آموز		مشخصات درس	زمان امتحان						
نام:	نام درس: فارسی ۱	تاریخ:	مهر آموزشگاه						
نام خانوادگی:	دوره / رشته: همه رشته ها	ساعت شروع							
		پایه : دهم	مدت زمان: ۷۵ دقیقه						
طراح : خانم زینلیان									
ردیف	پرسش نامه	بارم							
۱	الف) قلمرو زبانی (۷/۵ نمره) متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: « شاید هفته ها می گذشت که همدیگر را نمی دیدند. دور هم جمع شدن و گفتن و خندیدن هم که جزء خیالات بود. » برای هریک از واژگان زیر، یک هم خانواده بنویسید.	۰/۵							
۲	الف) جمع: جدول زیر را کامل کنید. (با حفظ شخص)	۰/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>زمان آینده</th> <th>صفت مفعولی</th> <th>فعل</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td>می گذشت</td> </tr> </tbody> </table>	زمان آینده	صفت مفعولی	فعل			می گذشت
زمان آینده	صفت مفعولی	فعل							
		می گذشت							
۳	در متن های زیر، غلط های املائی را بیابید و درست آن را بنویسید. الف) شفق، آینه دار نجابت / و فلق، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده ای ب) چون بخواستیم رفت، ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در فراق به پارس رسیدیم. پ) فک زیرین را پیمود و در آخره ماند. دو گوش را بالا برد. از یال و قارب به زیر آمد.	۱/۵							
۴	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) پیران قبیله خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان موع مباش. ب) پلاس پاره ای در پشت بسته از سرما. پ) سگ را روان گرت می ریخت، اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. ت) آب آجل که هست گلوگیر خاص و عام ث) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای	۱/۵							
۵	در جمله « خورجینکی بود که کتاب در آن می نهادم. » پسوند « ک » در خورجینک به چه معنایی به کار رفته است؟	۰/۵							
۶	معنای واژه مشخص شده را با کاربرد امروزی آن مقایسه کنید. « شوخ از خود باز کنیم. »	۰/۵							
۷	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. « شوریده ای که در آن سفر همراه ما بود، نعره ای برآورد و یک نفس آرام نیافت. »	۱							

۰/۵	۸	در عبارت زیر یک جفت کلمه متضاد بیابید و بنویسید. پیران قبیله خویش را حرمت دار، به ایشان مولع مباش تا همچنان که هنر ایشان همی بنی عیب نیز بتوانی دید.				
۱	۹	کدام قسمت جمله زیر، حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید. « کَلَّةَ پاها مانده بود با سُم ها و ما چشم به راه آخر کار و باخبر از مشکل صاد. »				
۰/۵	۱۰	ب) قلمرو ادبی (۴ نمره) متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. « این قصه، عجب ترین قصه هاست؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود؛ هم فرقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت، هم آفت؛ هم وفا بود، هم جفا. »				
۰/۵	۱۱	کدام نوع از روابط معنایی واژه ها، بر زیبایی این نوشته افزوده است؟ یک سجع در این نوشته بیابید و بنویسید.				
۰/۵	۱۲	در مصرع دوم بیت « در بر من، ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد »، « سر به گریبان بردن » چه آرایه ای دارد؟ منظور از آن چیست؟				
۰/۵	۱۳	با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید: « در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / از گودال پیرس » الف) کدام عبارت در معنی کنایی به کار رفته است؟ معنی آن را بنویسید. ب) کدام واژه در این سروده، آرایه تشخیص دارد؟				
۰/۵	۱۴	هر یک از آثار زیر از کدام نویسنده است؟ الف) قابوس نامه ب) پاسداری از حقیقت				
۰/۵	۱۵	ادبیات ..... ، اشعار و متونی است که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزویی را بیان می کند.				
۱	۱۶	در هر یک از ابیات گروه «الف» کدام یک از آرایه گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه (الف)</th> <th>گروه (ب)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست ب) هم وفا بود، هم جفا، هم راحت بود، هم آفت. پ) چون بدوم، سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من ت) این بار اتاق از جا کنده شد، همه با هم دم گرفتیم: اسب، اسب</td> <td>تضاد کنایه حس آمیزی تلمیح تشخیص</td> </tr> </tbody> </table>	گروه (الف)	گروه (ب)	الف) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست ب) هم وفا بود، هم جفا، هم راحت بود، هم آفت. پ) چون بدوم، سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من ت) این بار اتاق از جا کنده شد، همه با هم دم گرفتیم: اسب، اسب	تضاد کنایه حس آمیزی تلمیح تشخیص
گروه (الف)	گروه (ب)					
الف) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست ب) هم وفا بود، هم جفا، هم راحت بود، هم آفت. پ) چون بدوم، سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من ت) این بار اتاق از جا کنده شد، همه با هم دم گرفتیم: اسب، اسب	تضاد کنایه حس آمیزی تلمیح تشخیص					
۰/۵	۱۷	پ) قلمرو فکری (۵/۸ نمره) سروده ها و نوشته های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید. آنچه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت، بفرمود تا بدو دادند.				

۰/۷۵	آهنگ کید و مکر و عدوات کردند تا مگر او را هلاک کنند.	۱۸
۰/۷۵	راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل، یله	۱۹
۱	کارش نگار نقشهٔ قالی بود. نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.	۲۰
۰/۷۵	آه، ای مرگ تو معیار! مرگت چنان زندگی را به سُخره گرفت / و آن را بی قدر کرد / که مُردنی چنان / غبطهٔ بزرگ زندگانی شد.	۲۱
۰/۷۵	در مملکت چو عُرشِ گذشت و رفت شیران این عوعو سگانِ شما نیز بگذرد	۲۲
۰/۵ ۰/۲۵	متن « به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی » الف) چه مفهومی دارد؟ ب) این متن در کدام نوع ادبی جای می گیرد؟	۲۳
۰/۲۵	آیهٔ « کل نفس ذائقه الموت » با کدام بیت زیر، ارتباط معنایی دارد؟ الف) آب اجل که سَهت گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد ب) هر آن وصفی که گویم بیش از آنی یقین دانم که بی شک جان جانی	۲۴
۰/۵	در متن زیر، چرا سیرت حضرت یوسف (ع)، نیکوترین سیرت هاست؟ (دو مورد را بنویسید). « آنکه گفتیم سیرتش نیکوترین سیرت ها بود، از بهر آنکه در مقابلهٔ جفا، وفا کرد و در مقابلهٔ زشتی، آشتی کرد و در مقابلهٔ لئیمی، کریمی کرد. »	۲۵
۱	مفهوم هر یک از سروده های زیر را بنویسید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد ب) چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد	۲۶
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	با توجه به متن زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: « معلّم مرغان را گویا می کشید؛ گوزن را رعنا رَقَم می زد؛ خرگوش را چابک می بست؛ سگ را روان گرتّه می ریخت؛ اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. » الف) منظور از « گرتّه می ریخت » چیست؟ ب) دو اصطلاح در این نوشته بیابید که به معنی « نقاشی کشیدن » است. پ) مفهوم جملهٔ « حرفی به کارش بود » را بنویسید.	۲۷
۲۰	سلامتی و رادی شما را آرزومندم.	